

Casus Bevolking en ruimte

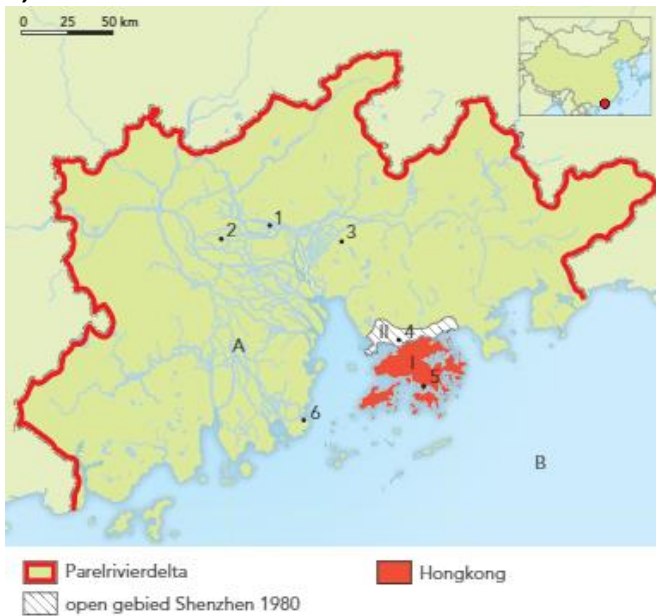
Megasteden in China

C.1 Guangzhou in de Parelrivierdelta

1a

- 1 Guangzhou
- 2 Foshan
- 3 Dongguan
- 4 Shenzhen
- 5 Hongkong
- 6 Macau
- A Xi Jiang
- B Zuid-Chinese Zee

b, c en e

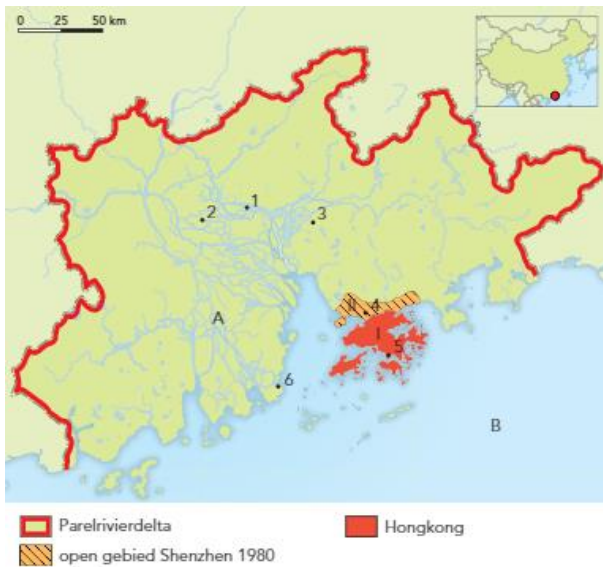

- d** De Parelrivierdelta ligt in het zuidoosten van China, waar de Parelrivier in zee uitmondt.

2a Een gebied waar buitenlandse bedrijven zijn toegestaan.

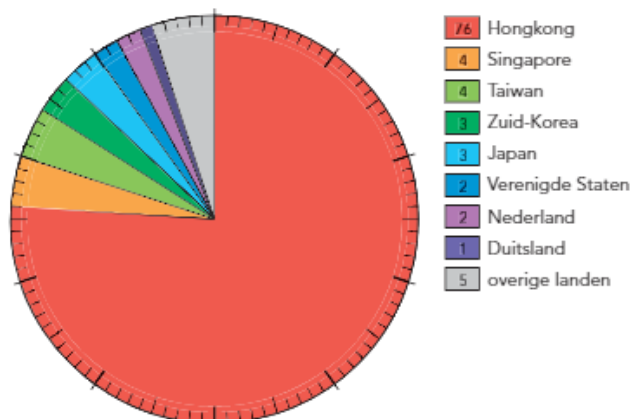
b Shenzhen

c

d Hongkong, want de kantoren van Hongkong hadden veel fabrieken nodig met goedkope werknemers. Die kwamen in Shenzhen.

3a

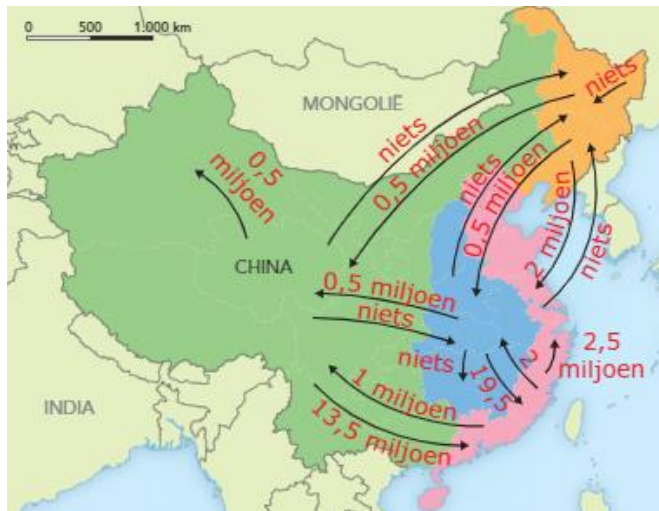
b 76%

c Het welvarende Hongkong ligt dichtbij.

d Ze liggen vooral in Azië, dus in de buurt van China.

4a Dat 2 miljoen migranten in de periode 2010 - 2015 vanuit het westen van China naar het oosten verhuisd zijn.

b

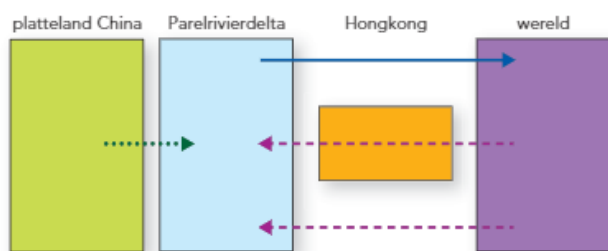
c A

d vooral van west en midden naar oost (richting het kustgebied)

e in de roze regio / in het oosten

f Daar is veel werkgelegenheid, zoals in fabrieken die je ziet in W5.

5a

→ producten

...> migranten

←- investeringen

b Migranten trekken van het Chinese platteland naar de steden in de Parelrivierdelta. In de Parelrivierdelta worden producten gemaakt die over de hele wereld verkocht worden. Om dat voor elkaar te krijgen, investeren verschillende landen in de wereld en Hongkong veel geld in fabrieken in de Parelrivierdelta.

6a 23 jaar

b enorme verstedelijking

c bijvoorbeeld: (1) Guangzhou – Foshan – Panyu, (2) Jiangmen – Zongshan

d Omdat de Parelrivierdelta bestaat uit agglomeraties en steden die dicht bij elkaar liggen.

e De Parelrivierdelta (oost-west ongeveer 300 km, noord-zuid ongeveer 200 km) is iets groter dan Nederland.

f In de Parelrivierdelta wonen ruim 118 miljoen mensen, in Nederland 17 miljoen.

g In de Parelrivierdelta is de bevolkingsdichtheid veel hoger, want het gebied is iets groter dan Nederland, maar er wonen ongeveer zeven keer zo veel mensen.

- 7a** Een gebied met een goede ruimtelijke kwaliteit is goed leefbaar.
- b** Er wordt te snel en soms ongecontroleerd gebouwd waardoor de kwaliteit van de ruimte afneemt.
- c** Voordelen: (goedkope) woonruimte voor migranten, nieuwe inkomstenbron voor oude dorpsbewoners. Nadelen: hoge bebouwingsdichtheid, onveilig, het eigen karakter van het dorp is verdwenen.
- d** (1) Figuur 2: De bouwkwaliteit is niet zo goed. Dit zorgt voor onveiligheid. (2) Figuur 12 hoofdstuk 6: Er zijn geen groenvoorzieningen en de bebouwingsdichtheid is erg hoog.
- 8a** (1) een hoge bebouwingsdichtheid in vergelijking met de wijken eromheen, (2) een rommelig stratenpatroon
- b** lokaal schaalniveau
- c** regionaal schaalniveau
- d** 1.200 km
- 9** 5 – 2 – 4 – 3 – 1 – 6

C.2 Shanghai in de Yangtzedelta

1a Agglomeraties en steden die dicht bij elkaar liggen

b Nederland: 17 miljoen, Shanghai: 24 miljoen, Yangtzedelta: 222 miljoen

c

d Shanghai is veel kleiner dan Nederland en heeft meer inwoners. Dus Shanghai heeft een hogere bevolkingsdichtheid dan Nederland.

e

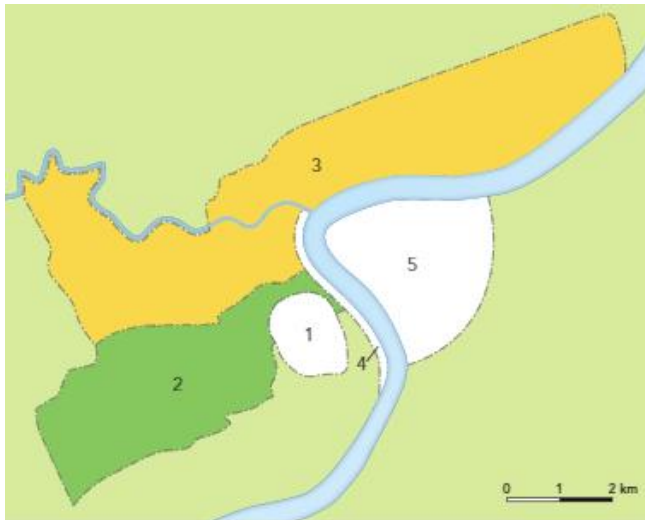

- Shanghai = 24 miljoen inwoners
- stad met meer dan 5 miljoen inwoners
- stad met 1 - 5 miljoen inwoners
- grens Yangtzedelta

f B

g Die is heel hoog, want de Yangtzedelta is ruim 8x zo groot als Nederland, maar er wonen 13x zo veel mensen (222 miljoen).

- 2a een plek waar buitenlandse bedrijven zich mogen vestigen
 b

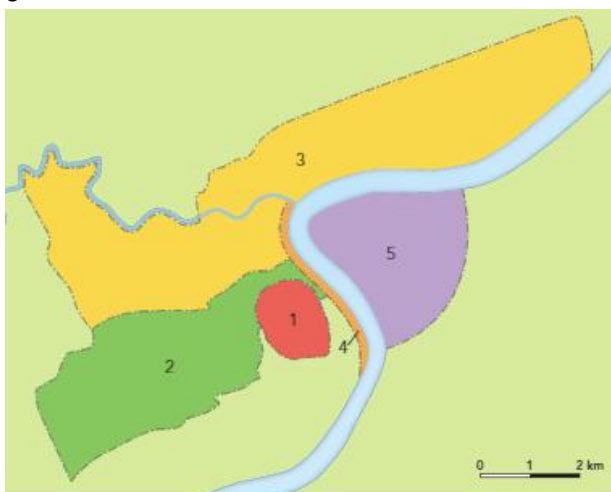

1 oude Chinese binnenstad	4 Europese centrum: de Bund (boulevard)
2 Franse concessie	5 kantorencentrum Pudong (na 1992)
3 internationale concessie (Brits-Amerikaans)	water

- c veel Europese / westerse invloed, bijvoorbeeld op de bebouwing (bankgebouwen, villa's, arbeidershuisjes) en op de commercie / internationale handel
 d Door het openstellen van Shanghai ontstond veel handel over de hele wereld en groeide de haven.
 e nummer 1
 f vanuit nummer 3 of 4

- 3a In Shanghai ligt de nadruk op diensten (commercieel, financieel).
 b Bijvoorbeeld: (1) geschiedenis als handelsstad (concessiegebied), (2) betere opleiding van de bevolking, (3) geld van de nationale overheid / regering in Beijing, (4) er was al een open gebied met veel fabrieken in Guangzhou en omgeving

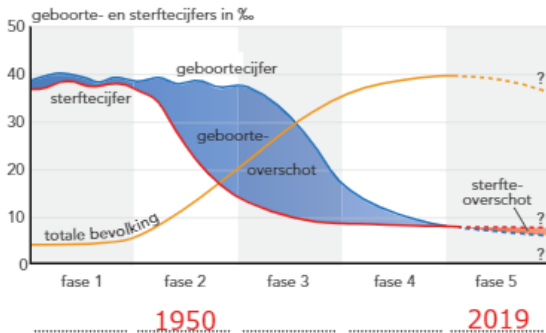
c

1 oude Chinese binnenstad	4 Europese centrum: de Bund (boulevard)
2 Franse concessie	5 kantorencentrum Pudong (na 1992)
3 internationale concessie (Brits-Amerikaans)	water

- 4a 34 – 6 miljoen = 28 miljoen inwoners
b A

5a, b

- c Het is moeilijk en duur om in zo'n drukke, grote en dure stad een gezin en werk te combineren.
- 6a (1) De Yangtze is een veel langere rivier, tot ver in het binnenland (groot achterland).
(2) In het achterland van de Yangtze liggen veel grote steden (dichter bevolkt).
- b In het kustgebied is de productie veel hoger dan in het binnenland (vooral in de steden Shanghai en Beijing / Tianjin).
- c De hoogste buitenlandse investeringen per inwoner komen voor in het kustgebied.
- d Mensen trekken naar de gebieden met meer werk en welvaart, in dit geval het westen. Je ziet dat aan het grotere percentage van de bevolking afkomstig uit een andere provincie in het westen.
- 7a De bevolking groeit, maar de vraag naar ruimte en groenvoorzieningen ook.
b Ja, er komt meer ruimte voor (groen)voorzieningen.
c Ja, je ziet groen, de gebouwen staan wat verder uit elkaar en het geheel ziet er goed onderhouden uit.
- 8a Op de foto's van het oude Shanghai moet minimaal een van de volgende kenmerken te zien zijn: (1) traditionele huisjes van baksteen, (2) smalle straten, (3) hoge bebouwingsdichtheid (en dus weinig ruimte en groen), (4) typisch Franse of Britse gebouwen of andere gebouwen die duidelijk ouder zijn
Op de foto's van het nieuwe Shanghai moet minimaal een van de volgende kenmerken te zien zijn: (1) wolkenkrabbers, (2) luxe flats, (3) groenvoorzieningen, (4) ruime opzet
- b (1) Bijvoorbeeld: een nieuw aangelegde metrolijn of hogesnelheidslijn / een nieuw aangelegde weg of brug / een modern station waar bijvoorbeeld trein en metro elkaar kruisen
(2) Bijvoorbeeld: Op een foto met een hoge ruimtelijke kwaliteit zie je een groenvoorziening / een goed onderhouden wijk doordat er nergens afval ligt en de gebouwen er netjes uitzien / een plek waar mensen relaxen, wat laat zien dat ze zich er prettig en veilig voelen. Op een foto met een lage ruimtelijke kwaliteit zie je een hoge bebouwingsdichtheid / veel luchtvervuiling of rommel op straat of slecht onderhouden gebouwen / weinig groen en weinig plekken waar mensen relaxen.

C.3 De delta's vergeleken

- 1a** De Parelrivierdelta ligt zuidelijker dan de Yangtzedelta.
b De ligging aan zee bevordert de handel met andere landen.
c Door die ligging gaat veel handel met de steden in het binnenland via de havens van deze steden.
d de Yangtzedelta
- 2a** In beide delta's wordt een groot deel van het inkomen van China verdiend en wordt het meeste geïnvesteerd vanuit het buitenland.
b Je ziet dat de buitenlandse investeringen in beide delta's groot zijn.
c Er worden veel eenvoudige producten in elkaar gezet.
d C
e De lonen voor ongeschoold werk zijn in dat gebied lager dan in de Parelrivierdelta.
- 3a** (1) Er zijn veel hoofdkantoren van grote internationale bedrijven gevestigd. (2) Er zijn veel kantoorbanen.
b Voor kantoorbanen is een hogere opleiding nodig dan voor het in elkaar zetten van eenvoudige producten.
c Er wordt een universiteitscomplex gebouwd.
- 4a** Er is een scherpe scheiding ontstaan tussen arm en rijk, doordat een deel van de bevolking rijker wordt (er ontstaat een middenklasse en een groep rijken) en een ander deel arm blijft.
b Rijke inwoners hebben zich afgesloten van de armere inwoners door in een gated community te gaan wonen.
c Bijvoorbeeld: (1) Daar voelen ze zich veiliger. (2) Dat geeft meer status. (3) Binnen de hekken is de ruimtelijke kwaliteit hoger.
d Als er nu te weinig kinderen zijn, betekent dat dat er straks niet genoeg mensen kunnen gaan werken, terwijl steeds meer ouderen stoppen met werken.
e Als het hukousysteem wordt afgeschaft, kunnen er meer werknemers uit andere delen van China legaal naar de delta's migreren.
f Bijvoorbeeld: (1) Omdat een kind dat nu geboren wordt, pas over een jaar of 18 kan gaan werken. (2) Omdat veel inwoners van de delta's helemaal niet meer kinderen willen, omdat dat duur is of moeilijk te combineren is met een baan.
- 5a** (1) Inwoners kunnen gemakkelijker en sneller ergens komen, dus is de bereikbaarheid beter. (2) Ze hoeven niet met een auto, dus er ontstaat minder congestie.
b (1) Door fietsen aan te bieden, kunnen inwoners gemakkelijker hun huis, hun werk of een voorziening bereiken. (2) Ze hoeven geen auto (zoals een taxi) te gebruiken om er te komen.
c De politieke dimensie, want de Chinese overheid heeft de nieuwe infrastructuur aangelegd en de deelfietsen aangeboden.

6a

	1985	2010	2017
1	Rotterdam	Shanghai	Shanghai
2	New York	Singapore	Singapore
3	Hongkong	Hongkong	Shenzhen
4	Kaohsiung	Shenzhen	Ningbo
5	Kobe	Busan	Busan
6	Singapore	Los Angeles	Hongkong
7	Los Angeles	Ningbo	Guangzhou
8	Antwerpen	Guangzhou	Qingdao
9	Yokohama	Qingdao	Dubai
10	Hamburg	Dubai	Tianjin

- b** Het aantal Aziatische havens in de top 10 stijgt snel. In 2017 staan er zelfs tien Aziatische havens in de top 10 van containerhavens.
- c** 7
- d** de Parelrivierdelta (Shenzhen, Hongkong en Guangzhou)
- e** Hongkong heeft de hele periode in de top 10 gestaan, maar is wel iets gezakt. Shanghai stond in 1985 nog niet in de lijst, maar voert sinds 2010 de lijst aan.
- f** Shanghai werd pas later (1992) een open gebied. Hongkong was zelf al een speciaal open gebied en had met Shenzhen en Guangzhou al eerder open gebieden in de buurt liggen.

7 W12 Vergelijkingen Parelrivierdelta en Yangtzedelta.

	Parelrivierdelta	Yangtzedelta
ligging	<i>zuidoosten</i>	<i>Oosten</i>
steden	<i>Guangzhou /Shenzhen Hongkong / Dongguan</i>	<i>Hangzhou / Shanghai / Nanjing</i>
inwoners (% van China)	<i>118 miljoen (8,4%)</i>	<i>222 miljoen (15,8%)</i>
oppervlakte	<i>215.991 km²</i>	<i>351.318 km²</i>
bevolkingsdichtheid	<i>546 inwoners per km²</i>	<i>632 inwoners per km²</i>
inkomen in vergelijking met het westen en midden van China	<i>hoger</i>	<i>hoger</i>
functie	<i>werkplaats van China</i>	<i>kantoor van China</i>
buitenlandse investerings per inwoner	<i>3.000 tot 6.000 euro / 6000 euro of meer</i>	<i>6.000 euro of meer</i>
infrastructuur (luchthavens, zeehavens en hogesnelheidstreinen)	<i>meer dan in het westen en midden van China</i>	<i>meer dan in het westen en midden van China</i>
bevolkingsamenstelling	<i>vergrijzing</i>	<i>vergrijzing</i>
bevolkingsgroei	<i>vooral door sociale bevolkingsgroei</i>	<i>vooral door sociale bevolkingsgroei</i>

8

W12 Parelrivierdelta (PD) en Yangtzedelta (YD).

Overeenkomsten	Verschillen
toenemende sociale ongelijkheid	PD: werkplaats van China / YD: kantoor van China
toenemende vergrijzing en ontgroening	PD: nabije ligging van Hongkong met speciale rol als opdrachtgever (<i>front office, back factory</i>);
veel concurrentie tussen de steden	PD: eenvoudigere producten (al groeit nu de hightechindustrie) / YD: technisch ingewikkelder producten
ligging in een delta, aan de monding van een rivier	PD: nabije ligging ex-koloniën (Macau, Hongkong);
ligging in het kustgebied (met goede verbindingen naar het buitenland en naar het achterland)	PD: 118 miljoen inwoners / YD: 222 miljoen inwoners
snelle groei door migratie (sociale bevolkingsgroei)	PD: verschillende grote miljoenensteden van gelijke omvang / YD: Shanghai steekt met kop en schouders boven de rest uit
veel niet-geregistreerde bewoners (hukousysteem)	PD: veel eerder een open gebied geworden (1980) / YD: pas in 1992 met Shanghai
megasteden (met meer dan 10 miljoen inwoners)	PD: lager aandeel dienstensector dan YD
Shanghai en Guangzhou zijn allebei een concessiegebied geweest	PD: lager aandeel hoog opgeleiden dan YD
ligging in het communistische China en zijn een open gebied geworden	YD: Shanghai grootste zeehaven, groter en dichtbevolkt achterland (met grote steden)
stedelijke uitbreiding: agglomeratievorming	PD: minder buitenlandse investeringen per inwoner / YD: meer buitenlandse investeringen per inwoner
hoge bebouwingsdichtheden, hoge bevolkingsdichtheid	
moeilijkheden bij de huisvesting van de vele migranten	
grote rol projectontwikkelaars (afbraak oude Chinese buurten)	
meerdere grote havens (Hongkong, Shenzhen, Guangzhou, Shanghai, Ningbo)	
van groot belang voor de Chinese economie	

Finish

Slotopdracht

a

- 1 Juist, want door de opendeurpolitiek in beide delta's vestigden zich hier veel fabrieken. Op die fabrieken kwamen miljoenen arbeidsmigranten af.
- 2 Onjuist, want beide delta's hebben te maken met vergrijzing en ontgroening. Het is juist migratie (sociale bevolkingsgroei) waardoor de bevolking van beide delta's groeit.
- 3 Juist, want door de groei van het aantal inwoners zijn de agglomeraties uitgegroeid tot verstedelijkte gebieden rond metropolen.
- 4 Juist, want door de vele migranten is er in snel tempo veel gebouwd, maar niet met veel aandacht voor de ruimtelijke kwaliteit. Die nam dus af.
- 5 Onjuist, want op de plek van de traditionele wijkjes komt hoogbouw waardoor de bebouwingsdichtheid toeneemt.
- 6 Onjuist, want voor hightechbedrijven zijn geschoolde werknemers nodig. Voor hen neemt de werkgelegenheid juist toe.

b eigen antwoord

Examentraining

- 2p **1** 1 juist, 2 onjuist, 3 juist
(drie antwoorden juist 2p, twee antwoorden juist 1p, minder dan twee antwoorden juist 0p)
- 1p **2** Bijvoorbeeld: (1) Deze arbeidsmigranten vestigen zich in de steden in het oosten op zoek naar werk en in het westen is er nauwelijks werk. (2) Deze arbeidsmigranten trekken juist weg uit het westen, omdat daar geen werk is. (3) In het westen zijn minder grootstedelijke gebieden.
- 1p **3** B
- 2p **4** Bijvoorbeeld: (1) Shanghai en Shenzhen zijn megasteden / hebben een grotere afzetmarkt / er wonen veel mogelijke klanten. (2) Shanghai en Shenzhen zijn welvarender. (3) Shanghai en Shenzhen zijn meer westers georiënteerd.
- 1p **5** verjonging
Uit het argument moet blijken dat vooral jonge mensen voor werk naar deze steden migreren, waardoor in de stad verjonging optreedt.
- 2p **6** --> 1p voor negatief gevolg, bijvoorbeeld: (1) drukte, (2) dichte bebouwing, (3) veel verkeer / verkeersoverlast, (4) luchtvervuiling, (5) groen is verdwenen
--> 1p voor verbetering, bijvoorbeeld: (1) nieuwe wijken minder dicht bebouwen, (2) luchtvervuiling bestrijden (of concrete voorbeelden hiervan), (3) meer groengebieden aanleggen of behouden, (4) meer investeren in openbaar vervoer, (5) vervuiling door industrie tegengaan